

Rafferlaste juures piab süüdlaste leidmiseks kõik kohakonna rahwas poolringis maha istuma, kuna nõiakohter oma laosjalastega ringi teiselt poolelt täidab. On tema ennast selleks süllalt waimustanud, siis wistab tema ennast järsku maha ja roomab kartlikkude istujate poole. Tema tahab „nõida“ wälja nuuskida. Muidugi läheb see temal illa londa. On tema sedawiisi süüdlase leidnud, siis ei ole enam muud waja, kui seda piinata, kummi tunnistab, ja piinamiseks on mitmesuguseid riistu. — Sageaast tarwitatakse süüdlase leidmiseks ka nendanimetatud ordali-aid, Jumala-kohtumõistmist. Sierra Peona maakondas tarwitatakse enamist üht jooki, mis wiha-wee (Bitterwasser) sarnane on ja „punane wesi“ nimetatud saab. Kui kellegi peale nõiduse ehk warguse pärast kaebatud on, siis tõutab tema oma süüft lahti tunnistamiseks „punast wett“ juua. Kaebtuse-alast noomitakse enne, oma süüd tunnistada. Siis lastakse teda oma suud weega loputada, et tema selles üht rohku „punase wee“ wasta peita ei wõi. Siis piab tema üht tüki koola-pähklat alla neelama ja selle peale antakse temale tähendatud jooki õõnsast kõrwitsast, mida Afrikas ülepea pudelite asemel tarwitatakse. Kahelja, ühelja, kümme, kaksteistkümmend londa piab tema seda jooki jätges ja nii ruttu alla neelama, kui seda illa peale kõrwitsa-

toore sisse kallatakse. See jook ajab offendama ja näha tahetakse, kas tema koola-pähkla tüki wälja ofendab. Kui see wiimib, siis koguvad tema sõbrad ennast tema ümber ja tuletawad temale kõigi tema weiked eksitusi ja süüft meele, mida nemad mäletawad. Seal arwatakse, et „punane wesi“ ei mõju, enne kui kõik eksitused ja süüd üles tunnistatud on. Tuleb koola-pähkla tükk wälja, siis on kaebtuse-alune süüft lahri. Kui pähklatükk mitte wälja ei tule ja kaebtuse-alune joogist ära ei sure, siis saab tema selle nuhtluse alla pandud, mis kaebtuse all seiswa süü kohaline on.

Rõige suurem „sarwloomade“ peremees.

Rõige rohkem „sarwloomi“ on koolmeister Seiler'il Harburg'is, Schweiz'is, kes suure osawusega nälkjad kaswatab ja kaupleb. Wiimaseil aastal on tema 150,000 tükki neist „koduloomadest“ Prantsusmaale ja Inglismaale müünud. Nimelt sealised Katholiigi preestrid olla selle toidu peale väga maiad. Toiduks, enamist nõgeje lehti, tarwitasiwad need „koduloomad“ pääwas nii palju kui kolm suurt sarwlooma.